

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ ВК 2.3-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування
(назва факультету)

26 січня 2023 р., протокол № 1

Голова Вченої ради

Галина ТАРАСІОК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Управління потенціалом підприємства»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність»

факультет бізнесу та сфери обслуговування
(назва факультету)

кафедра менеджменту, бізнесу та маркетингових технологій
(назва кафедри)

Схвалено на засіданні кафедри
менеджменту, бізнесу та
маркетингових технологій
(назва кафедри)

24 січня 2023 р., протокол № 1

Завідувач кафедри

Тетяна ОСТАПЧУК

Гарант освітньо-професійної
програми

Катерина ОРЛОВА

Розробник: к.е.н., доц. кафедри менеджменту, бізнесу та маркетингових
технологій ДЕНИСЮК Олена
(науковий ступінь, посада, ПРІЗВИЩЕ, власне ім'я)

Житомир
2022 – 2023 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ ВК 2.3-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів <u>5</u>	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	<u>за вибором</u> (нормативна, за вибором)	
Модулів – <u>3</u>	Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – <u>3</u>		<u>1</u>	<u>1</u>
Загальна кількість годин - <u>150</u>		Семестр	
		<u>2</u>	<u>2</u>
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних <u>3</u> самостійної роботи – <u>6,4</u>	Освітній ступінь «магістр»	Лекції	
		<u>16</u> год.	<u>8</u> год.
		Практичні	
		<u>32</u> год.	<u>6</u> год.
		Лабораторні	
		<u> </u> год.	<u> </u> год.
		Самостійна робота	
<u>102</u> год.	<u>136</u> год.		
		Вид контролю: <u>залік</u>	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 32 % аудиторних занять, 68 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 9 % аудиторних занять, 91 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ ВК 2.3-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є побудова теоретичних і прикладних знань про методи і процеси управління формуванням, функціонуванням та розвитком потенціалу підприємства як збалансованої соціально-економічної системи. Студенти отримають теоретичні знання та практичні навички й вміння формулювати професійні задачі в сфері управління потенціалом підприємства, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, а також вміти застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для управління економічною діяльністю підприємства.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є: з'ясування підходів до управління формуванням, розвитком, конкурентоспроможністю потенціалу підприємства, результативністю його використання за сучасними соціально-економічними критеріями, набуття вмінь обґрунтовувати і використовувати механізм запобігання криз та антикризового управління суб'єктами господарювання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми **компетентності**, якими повинен оволодіти здобувач:

- здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі і проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в умовах невизначеності;

- здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між соціально-економічними явищами та процесами. зк2. здатність вести професійну комунікацію, вільно користуватися іноземною мовами, як засобом професійного спілкування;

- здатність мотивувати людей працювати в команді, вести наукові дискусії, переконувати та впливати на інших учасників групових процесів, демонструвати широкий спектр пізнавальних, правових і інтелектуальних навичок для цілей управління;

- здатність розробляти проекти та управляти ними.

- здатність свідомо та соціально-відповідально діяти на основі етичних міркувань і принципів академічної доброчесності;

- здатність проводити дослідження та презентувати результати;

- здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для управління економічною діяльністю;

- здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні та нормативно-правові матеріали, методи і моделі прогнозування які необхідні для розв'язання комплексних завдань;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ ВК 2.3-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 4

- здатність формулювати професійні задачі в сфері управління потенціалом підприємства та персоналу, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси;
- здатність до розробки сценаріїв соціально-економічної політики і стратегій розвитку соціально-економічних систем;
- здатність застосовувати науковий підхід до формування та обґрунтування ефективних стратегій автоматизації функцій управління в економічній діяльності;
- здатність оцінювати конкурентні переваги виробника та соціально-економічні наслідки управлінських рішень в умовах ринку;
- здатність обґрунтовувати управлінські рішення ефективного економічного розвитку суб'єктів господарювання⁴
- здатність розуміти ключові тренди соціально-економічного та демографічного розвитку, застосовувати їх для реалізації ідеї сталого розвитку;
- здатність до виконання комплексних завдань зі створення інноваційного формату підприємницької діяльності (start-up) та управління проектами у сфері економіки;
- здатність використовувати сучасні інформаційні технології для дослідження економічних та соціальних процесів;
- володіння навичками самостійного опанування новими знаннями, використовуючи сучасні освітні та дослідницькі технології у сфері економіки.

Програмні результати навчання:

- формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем на абстрактному рівні шляхом декомпозиції їх на складові;
- демонструвати навички спілкування в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами;
- демонструвати навички самостійно приймати рішення, лідерські навички та вміння працювати в команді;
- організовувати розробку та проведення проектів у сфері економіки із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення;
- демонструвати високу соціальну відповідальність і дотримання принципів академічної доброчесності;
- планувати і проводити наукові дослідження, демонструвати результати наукових робіт та готувати їх до оприлюднення;
- вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління економічною діяльністю;
- збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, обґрунтовувати рішення в умовах невизначеності, що потребують застосування нових підходів та прогнозування для вирішення комплексних економічних завдань;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ ВК 2.3-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 5

- формулювати нові гіпотези та наукові задачі в сфері економіки, зокрема управління потенціалом підприємства та персоналом, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розв'язку, беручи до уваги наявні ресурси;
- розробляти сценарії соціально-економічної політики і стратегії розвитку соціально-економічних систем;
- застосовувати наукові підходи до формування та обґрунтування ефективних стратегій автоматизації функцій управління в економічній діяльності;
- оцінювати конкурентні переваги виробника та соціально-економічні наслідки управлінських рішень в умовах ринку;
- обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання;
- визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку та застосовувати їх для формування нових моделей сталого розвитку економічних систем та процесів;
- виконувати комплексні завдання зі створення інноваційного формату підприємницької діяльності (start-up) та управляти проектами у сфері економіки;
- застосовувати сучасні інформаційні технології в дослідженнях соціальних та економічних процесів;
- демонструвати навички самостійного опанування новими знаннями, використовуючи сучасні освітні та дослідницькі технології у сфері економіки.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Економічна природа управління потенціалом підприємства

Тема 1. Основи управління формуванням і розвитком потенціалу підприємства

Потенціал підприємства як об'єкт управління. Потенціал підприємства як економічна категорія. Необхідність управління потенціалом підприємства. Діалектика розвитку потенціалу підприємства та концептуальні підходи до управління ним.

Різновиди управління потенціалом підприємства. Стратегічне та оперативне управління. Етапи управління. Стратегія бізнесу

Система управління потенціалом підприємства. Управління на основі

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ ВК 2.3-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 6

контролю. Управління шляхом ранжування стратегічних задач. Управління методом екстраполяції. Управління за слабкими сигналами. Системи управління потенціалом. Організація управління. Організація апарату управління. Лінійна структура. Лінійно – функціональна структура. Дивізійна структура управління. Матрична структура.

Умови і принципи управління потенціалом підприємства. Умови функціонування потенціалу підприємства. Принципи управління та функції.

Оптимізація структури потенціалу підприємства

Структура та функції елементів потенціалу. Теоретико-методологічні підходи до ідентифікації елементів потенціалу підприємства, їхніх зв'язків і функцій. Сучасні проблеми структуризації виробничих соціально-економічних систем. Алгоритми виокремлення управляючої та виконавчої підсистеми підприємств, визначення і встановлення інтенсивності інформаційних зв'язків між ними. Блочно-модульна структуризація потенціалу підприємства. Ієрархічна структуризація потенціалу підприємства у розрізі основних складових.

Оцінка структури потенціалу. Проблеми визначення якості структури потенціалу підприємства та основних співвідношень між її складовими. Основні принципи і критерії оцінки структури потенціалу підприємства. Показники оцінки структурно-функціональних характеристик потенціалу підприємств. Метод аналізу “Квадрат потенціалу” як інструмент управління потенціалом.

Оптимізація структури потенціалу. Поняття оптимальних структурних пропорцій підприємства та їх значення для сучасної практики господарювання. Проблеми вибору та визначення структурного максимуму та оптимуму. Принципи та критерії оптимізації структури потенціалу. Визначення моделі оптимізації структури потенціалу сучасних підприємства. Алгоритм оптимізації структур потенціалу на базі системи стратегічних і функціональних цілей підприємства.

Тема 2. Парадигма управління потенціалом за вартісними критеріями

Оцінка вартості. Максимізація вартості як ціль управління потенціалом підприємства. Показники довгострокової перспективи. Рентабельність інвестицій підприємства. Управління вартістю. Вибір стратегій. Планування та формування бюджетів. Системи заохочування. Системи оцінки досягнення результатів. Структура управлінського звіту. Умови досконалого управління вартістю. Ключові фактори вартості. Фактори вартості різних рівнів. Структура ланцюга цінностей підприємства. Цільові нормативи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ ВК 2.3-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 7

Змістовий модуль 2. Теоретичні засади управління потенціалом підприємства

Тема 3. Управління майновим потенціалом підприємства

Характеристика майнового потенціалом підприємства. Визначення суті майнового потенціалу підприємств. Складові майнового потенціалу. Управління майном. Ціль управління майном. Задачі управління. Загальні потреби в природі технічних і технологічних ресурсів. План розвитку матеріально – технічної бази. Раціоналізація управління основними засобами підприємства. Методи управління запасами на підприємстві. Система з фіксованими обсягами замовлення. Джерела формування та відтворення майнового потенціалу. Просте і розширене відтворення. Обґрунтування ремонтної політики. Оцінка ефективності управління майновим потенціалом. Показники стану. Амортизація.

Тема 4. Система управління формуванням та використанням трудового потенціалу підприємства

Основні принципи організації трудового потенціалу підприємства. Специфіка взаємодії техніко-технологічного та управлінського трудового потенціалу. Оцінка корисності працівників різних категорій в рамках окремих організаційних утворень. Основи ідентифікації формальних і неформальних зв'язків між працівниками підприємства. Концепція превентивних змін нематеріальних структур підприємств як передумова організаційного розвитку. Механізми вирішення організаційних конфліктів.

Управління трудовим потенціалом підприємства. Цільове управління та механізми його практичної реалізації на сучасних підприємствах. Принципи, фактори, методи і сучасні тенденції розвитку соціально-трудової системи підприємства. Специфічні особливості оцінки ефективності управління потенціалом техніко-технологічного та управлінського персоналу.

Тема 5. Управління конкурентоспроможністю потенціалу підприємства

Необхідність та основні етапи управління конкурентоспроможністю потенціалу: оцінка розміру, структури, динаміки та ефективності використання потенціалу підприємства, рівня його конкурентоспроможності та частки на відповідному ринку.

Обґрунтування методології визначення та оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства (організації) з урахуванням особливостей їх підприємницької діяльності. Переваги оцінки конкурентоспроможності потенціалу складних економічних систем на базі індикативного методу. Сукупність індикаторів, показників і стандартних соціально-економічних нормативів, що формують матрицю

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ ВК 2.3-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 8

конкурентоспроможності і характеризують резерви і втрати потенціалу підприємства.

Основні складові стратегії забезпечення конкурентоспроможності потенціалу підприємства і управлінські механізми їх реалізації. Інструментарій стратегічного аналізу в управління потенціалом підприємств. Механізми узгодження тактичних програм в рамках стратегічних планів.

Тема 6. Система антикризового управління потенціалом підприємства

Кризовий стан як прояв негативних явищ в діяльності підприємства. Передумови та механізм виникнення кризових станів потенціалу підприємства. Типологія криз потенціалу підприємства. Ідентифікація кризи потенціалу підприємства. Прогнозування сценаріїв розвитку кризових ситуацій на виробничих підприємствах. Ідентифікація системи негативних мультиплікативних ефектів. Особливості протікання кризових процесів у розрізі основних складових потенціалу.

Концепція антикризового управління потенціалом підприємства. Принципи побудови антикризових систем управління. Елементний склад системи антикризового управління потенціалом підприємств. Технологія формування антикризової системи управління потенціалом підприємства. Методологія оцінки ефективності обраної антикризової стратегії та функціонування розробленої системи управління.

Механізми та інструменти протидії кризовим процесам

Організаційно-економічний механізм антикризового управління потенціалом підприємства. Цілі і функції протидії кризовим процесам на підприємствах. Ідентифікація й оцінка критичних (кризових) проявів у діяльності підприємства. Моделі підтримки прийняття антикризових рішень. Проектування внутрішніх антикризових зв'язків і механізмів в управлінських підсистемах підприємства. Визначення можливих альтернатив реагування на кризову ситуацію підприємством у цілому та окремими його елементами. Інструментарій антикризового управління потенціалом підприємства.

Змістовний модуль 3. Теоретичні аспекти оцінки результативності потенціалу підприємства та вдосконалення системи управління

Тема 7. Управління результативністю (ефективністю) використання потенціалу підприємства

Методологія виміру ефективності використання потенціалу підприємства. Багатокритеріальний підхід до визначення результативності діяльності

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ ВК 2.3-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 9

підприємства (організації). Інтегральні показники продуктивності економічних систем. Вітчизняні методичні підходи. Зарубіжний досвід оцінки ефективності потенціалу. Управління результативністю підприємства і стратегія її підвищення. Прогнозування ефективності використання потенціалу підприємства. Розробка програм (проектів) підвищення результативності використання потенціалу та його окремих складових (концептуальні основи, цілі та організаційні підходи). Мотиваційні механізми як складова програм кращого використання потенціалу підприємства.

Тема 8. Організаційно-економічне забезпечення удосконалення і впровадження системи управління потенціалом сучасних підприємств

Формування та реалізація корпоративних цілей удосконалення управління потенціалом. Розробка організаційного плану: визначення завдань, розробка планів і прогнозів, програм розвитку, складання календарних планів, ресурсне обґрунтування, розподіл повноважень та відповідальності між виконавцями. Ефективність управління потенціалом підприємства. Ефективність виробництва і управління та їх взаємозв'язок. Методи вимірювання ефективності управління потенціалом підприємства. Оцінка ефективності проектів (програм) по удосконаленню систем управління потенціалом сучасних підприємств. Особливості впровадження систем управління потенціалом на сучасних підприємствах. Умови досконалого управління вартістю підприємства. Механізми подолання організаційного опору системним удосконаленням. Підтримка довгострокового функціонування механізмів управління вартістю потенціалу підприємства.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ ВК 2.3-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 10

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Економічна природа управління потенціалом підприємства								
Тема 1. Основи управління формуванням і розвитком потенціалу підприємства. Оптимізація структури потенціалу підприємства	19	2	4	13	20	1	2	17
Тема 2. Парадигма управління потенціалом за вартісними критеріями	19	2	4	13	18	1	-	17
Разом за змістовий модуль 1	38	4	8	26	38	2	2	34
Модуль 2								
Змістовий модуль 2. Теоретичні засади управління потенціалом підприємства								
Тема 3. Управління майновим потенціалом підприємства.	19	2	4	13	19	1	1	17
Тема 4. Система управління формуванням та використанням трудового потенціалу підприємства.	19	2	4	13	18	1	-	17
Тема 5. Управління конкурентоспроможністю потенціалу підприємства	19	2	4	13	18	1	-	17
Тема 6. Система антикризового управління потенціалом підприємства. Механізми та інструменти протидії кризовим процесам.	17	2	4	11	19	1	1	17
Разом за змістовий модуль 2	74	8	16	50	74	4	2	68
Модуль 3								
Змістовий модуль 3. Теоретичні аспекти оцінки результативності потенціалу підприємства та вдосконалення системи управління								
Тема 7. Управління результативністю (ефективністю) використання потенціалу підприємства.	19	2	4	13	19	1	1	17
Тема 8. Організаційно-економічне забезпечення удосконалення і впровадження системи управління потенціалом сучасних підприємств.	19	2	4	13	19	1	1	17
Разом за змістовий модуль 3	38	4	8	26	38	2	2	34
ВСЬОГО	150	16	32	102	150	8	6	136

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ ВК 2.3-2023
	Екземпляр № 1	Арк. 19 / 11

5. Теми практичних (лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Основи управління формуванням і розвитком потенціалу підприємства.	2	1
2	Оптимізація структури потенціалу підприємства.	2	1
3	Парадигма управління потенціалом за вартісними критеріями.	2	-
4	Інформаційне забезпечення та сучасні технології управління складними виробничими системами	2	-
5	Управління майновим потенціалом підприємства.	2	1
6	Система управління формуванням та використанням трудового потенціалу підприємства.	2	-
7	Управління конкурентоспроможністю потенціалу підприємства.	2	-
8	Система антикризового управління потенціалом підприємства.	2	-
9	Механізми та інструменти протидії кризовим процесам.	2	-
10	Управління результативністю (ефективністю) використання потенціалу підприємства.	4	1
11	Проектування систем управління потенціалом на сучасних підприємствах.	2	
12	Особливості інноваційного відтворення потенціалу підприємства з урахуванням системи стратегічних і тактичних цільових орієнтирів.	2	1
13	Організаційно-економічне забезпечення удосконалення і впровадження системи управління потенціалом сучасних підприємств.	2	1
14	Управління потенціалом підприємства на основі використання інструментів діагностики.	2	-
15	Контролінг як сучасний інструмент управління потенціалом підприємства.	2	-
РАЗОМ		32	6

6. Тематика самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Оптимізація структури потенціалу підприємства	8	6
2	Інформаційне забезпечення та сучасні технології управління складними виробничими системами.	5	8
3	Управління майновим потенціалом підприємства	8	12
4	Система управління формуванням та використанням трудового потенціалу підприємства	7	10
5	Управління конкурентоспроможністю потенціалу підприємства	8	11

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ ВК 2.3-2023
	Екземпляр № 1	Арк. 19 / 12

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
6	Система антикризового управління потенціалом підприємства.	6	7
7	Механізми та інструменти протидії кризовим процесам.	7	10
8	Управління результативністю (ефективністю) використання потенціалу підприємства.	6	10
9	Проектування систем управління потенціалом на сучасних підприємствах	7	10
10	Особливості інноваційного відтворення потенціалу підприємства з урахуванням системи стратегічних і тактичних цільових орієнтирів.	7	10
11	Організаційно-економічне забезпечення удосконалення і впровадження системи управління потенціалом сучасних підприємств.	7	10
12	Управління потенціалом підприємства на основі використання інструментів діагностики.	13	16
13	Контролінг як сучасний інструмент управління потенціалом підприємства	13	16
РАЗОМ		102	136

7. Індивідуальні завдання

Виконання індивідуального завдання засноване на вивченні фінансової звітності підприємства в динаміці, оцінці потенціалу та запропонування оптимізації для конкретного підприємства.

Передбачає виконання студентом розрахунків показників виробничого, кадрового та фінансового потенціалів окремо мінімум за три роки по підприємству - об'єкту кваліфікаційної магістерської роботи.

Дана робота складається з питань (студент самостійно визначає їх назву та кількість), які розкривають управління потенціалом на підприємстві, що є об'єктом дослідження кваліфікаційної магістерської роботи. Також необхідно проаналізувати потенціал підприємства за допомогою графоаналітичного методу “Квадрат потенціалу” в динаміці. Використавши алгоритм методу графоаналітики “Квадрат потенціалу” та результати економічної діагностики підприємства – об'єкта практики, дати оцінку його потенціалу. На завершення роботи, студент повинен узагальнивши весь вищевикладений матеріал визначити недоліки у формуванні структури потенціалу підприємства та розробити комплекс заходів щодо підвищення ефективності системи управління потенціалом підприємства на основі оптимізації структури.

Індивідуальну роботу студенти виконують самостійно, дотримуючись рекомендованої структури та вимог до технічного оформлення. Рекомендується до структури індивідуальної роботи включити наступні пункти: титульна сторінка, зміст, відповідні пункти, висновки.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ ВК 2.3-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 13

Індивідуальна робота має бути надрукована чітко, розбірливо, без помилок та виправлень, з одного боку білого паперу формату А4 (210x297 мм). Загальний обсяг роботи не повинен перевищувати 25-30 сторінок, надрукованих через 1,5 інтервали, 14 шрифтом, гарнітура Times New Roman. Таблиці та рисунки повинні бути оформлені 12 шрифтом, гарнітура Times New Roman через 1 інтервал. Аркуш індивідуальної роботи повинен мати поля: ліве – 20 мм, верхнє – 20 мм, праве – 10 мм, нижнє – 20 мм.

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Студенти заочної форми виконують контрольну роботу обсягом до 15 сторінок. Титульна сторінка, зміст, 2 питання, список використаних джерел.

Кожен студент має обрати по 1 питанню з Блоку 1 та Блок 2. Питання мають бути розкриті по суті та містити актуальну інформацію. Джерелами інформації можуть бути як інтернет-ресурси, нормативні документи, так і періодичні видання, друкована література. В одній академічній групі обрані питання студентами не мають повторюватися.

БЛОК 1

1. Сучасні теоретичні концепції потенціалу підприємства.
2. Концепція удосконалення управління потенціалом підприємства (на прикладі окремого підприємства, організації, корпорації).
3. Сучасні тенденції формування та оптимізації структури потенціалу підприємства.
4. Галузеві та регіональні фактори й особливості формування і використання потенціалу підприємства (на прикладі окремих галузей економіки).
5. Вартісна концепція потенціалу підприємства та проблеми відтворення потенціалу підприємства.
6. Економічний потенціал підприємства.
7. Аналіз та оцінка економічного потенціалу діючого підприємства.
8. Інформаційне забезпечення управління потенціалом підприємства.
9. Управління виробничим потенціалом підприємства.
10. Управління фінансовим потенціалом підприємства.
11. Управління трудовим потенціалом.
12. Формування стратегічного потенціалу підприємства в умовах нестабільності та ризику.
13. Управління маркетинговим потенціалом підприємства.
14. Управління науково-технічним потенціалом підприємства.
15. Вдосконалення управлінського потенціалу підприємства.
16. Корпоративна культура підприємства як важливий аспект управління потенціалом підприємства.
17. Проблеми розробки та впровадження автоматизованих інформаційних систем управління потенціалом підприємства.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ ВК 2.3-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 14

18.Урахування змін зовнішнього середовища підприємства як важливий чинник підвищення конкурентоспроможності потенціалу.

19.Управління потенціалом нематеріальних активів підприємства.

20.Зарубіжна практика управління трудовим потенціалом підприємства та можливості її адаптації до вітчизняних умов.

21.Методи стимулювання раціонального використання трудового потенціалу підприємства.

22.Проблеми антикризового розвитку підприємства та формування потенціалу протидії кризовим процесам.

23.Проблеми попереднього діагностування і попередження кризових ситуацій на підприємстві.

24.Використання потенціалу реструктуризації та диверсифікації виробництва в контексті антикризового управління підприємством.

25.Парето-оптимальне становище потенціалу підприємства.

26.Проблеми формування і використання інвестиційного потенціалу підприємства.

27.Проблеми інноваційного відтворення та проектування систем управління потенціалом підприємства.

БЛОК 2

1. Потенціал підприємства як об'єкт управління.
2. Управління потенціалом підприємства на базі графоаналітичного методу аналізу "Квадрат потенціалу".
3. Управління вартістю підприємства.
4. Підходи та методи визначення вартості потенціалу підприємства.
5. Поточна та майбутня вартості потенціалу підприємства.
6. Система управління потенціалом підприємства.
7. Структура потенціалу підприємства та фактори впливу на неї.
8. Оптимізація структури потенціалу підприємства.
9. Джерела формування та форми відображення інформації для потреб управління потенціалом підприємства.
10. Види та функції інформації при управлінні потенціалом підприємства.
11. Сутність, основні об'єкти та механізм управління майновим потенціалом підприємства.
12. Система показників для управління майновим потенціалом підприємства.
13. Відтворення майнового потенціалу суб'єкта господарювання.
14. Сутність, мета і задачі управління трудовим (кадровим) потенціалом підприємства.
15. Класифікація трудового потенціалу підприємства.
16. Шляхи підвищення трудового потенціалу підприємства.
17. Сутність та рівні конкурентоспроможності потенціалу підприємства.
18. Методи оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ ВК 2.3-2023
	Екземпляр № 1	Арк. 19 / 15

19. Система антикризового управління потенціалом підприємства.
20. Криза та фактори впливу на неї.
21. Механізми та інструменти протидії кризовим процесам.
22. Управління результативністю майнового потенціалу підприємства.
23. Управління результативністю господарського потенціалу підприємства.
24. Точка беззбитковості та рівень економічної безпеки.
25. Управління результативністю вартісного потенціалу підприємства.
26. Проектування систем управління потенціалом на сучасних підприємствах.
27. Сутність та формування інноваційного потенціалу.
28. Структура інноваційного потенціалу підприємства.
29. Управління розвитком інноваційного потенціалу підприємства.
30. Організаційно-економічне забезпечення удосконалення і впровадження системи управління потенціалом сучасних підприємств

8. Методи навчання

Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер. Практичні заняття проводяться в малих групах, поширеними є кейс-метод, ситуаційні завдання, ділові ігри, підготовка презентацій з використанням сучасних програмних засобів. Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи здійснюється через модульний формат навчання та використання електронних підручників і методичних вказівок. Акцент робиться на особистому саморозвитку, груповій роботі, умінні презентувати результати навчання, що сприятиме формуванню розуміння потреби й готовності до продовження самоосвіти впродовж життя.

9. Методи контролю

Поточне опитування, тестовий контроль, презентація індивідуальних завдань, звіти команд. Підсумковий контроль – залік з урахуванням накопичених балів поточного контролю.

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються такі методи оцінювання знань:

- поточне тестування після вивчення кожного змістового модуля;
- виступ на практичному занятті;
- оцінка за індивідуальну роботу (реферат);
- оцінка за самостійну (індивідуальну) роботу;
- модульний контроль;
- підсумковий контроль (залік).

Для діагностики знань використовується модульно-рейтингова система зі 100-бальною шкалою оцінювання.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ ВК 2.3-2023
	Екземпляр № 1	Арк. 19 / 16

Перелік робіт, обов'язкових для виконання студентом під час вивчення дисципліни «Управління потенціалом підприємства»

Види робіт	Кількість балів
1. Виступ на практичному занятті, участь в обговоренні окремих проблем, відповідь на запитання викладача (з інтервалом оцінок 0, 1, 2, 3 залежно від розуміння суті питання, повноти його висвітлення і глибини аргументації)	0-3
2. Поточне експрес-тестування (з інтервалом оцінок 0,1,2 залежно від кількості правильних відповідей)	0-2
3. Підготовка та презентація аналітичних оглядів (рефератів) з окремих питань за погодженням з викладачем, участь у ділових іграх, розгляді практичних ситуацій (з інтервалом оцінок 0, 1, 2, 3, 4 залежно від рівня роботи)	0-4

Модульний контроль здійснюється у формі контрольних робіт (максимальна оцінка – 10 балів) за окремими частинами дисципліни (модулями). Для контролю дисципліна «Управління потенціалом підприємства» поділена на 3 модулі.

10. Розподіл балів

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів. МК1, МК-2, МК-3 – модульний контроль.

Поточне тестування та самостійна робота											Інд. завдання	Відвідування	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3					
T1	T2	МК1	T3	T4	T5	T6	МК2	T7	T8	МК3	15	5	100
8	8	4	8	8	8	8	6	8	8	4			

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Залік	Бали
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре	Зараховано	82-89
C			74-81
D	Задовільно	Зараховано	64-73
E			60-63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35-59
F		Не зараховано	0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ ВК 2.3-2023
	Екземпляр № 1	Арк. 19 / 17

11. Рекомендована література

Основна література

1. Гавва В.Н. Потенціал підприємства: формування та оцінювання: навч. посібник. / Гавва В.Н., Божко Е.А. - К.:ЦНЛ, 2004. – 224 с.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV.
3. Добикіна О.К. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навчальний посібник. / [Добикіна О.К., Рижиков В.С., Касьянюк С.В., Кокотько М.Є., Костенко Т.Д.] - К.: ЦНЛ, 2007. – 208 с.
4. Должанський І.З.-Управління потенціалом підприємства / І.З. Должанський. - Центр навчальної літератури, 2006. – 360 с.
5. Закон України №2658-III “Про оцінку майна, майнових прав і професійну оцінну діяльність в Україні” від 12 липня 2001 року.
6. Краснокутська Н.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. посібник. / Н.С. Краснокутська - К.: ЦНЛ, 2005 – 352 с.
7. Кузнецова Т.В. Управління потенціалом підприємства: Навчально-методичний посібник / [Кузнецова Т.В., Романів О.Я., Гарнага О.М., Ковальова Т.С.] – Рівне: НУВГП, 2007. – 150 с.
8. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI.
9. Потенціал соціально відповідального підприємства: концепція та моделі: монографія / Л. В. Потрашкова. - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. - 308 с.
10. Потенціал економічного розвитку підприємств: інструментарій та моделі оцінювання: монографія / О. Ю. Ємельянов ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2019. - 278 с.
11. Резнік Н.П. Управління потенціалом підприємства: Навч. посібник. / Н.П. Резнік – ТОВ «Христинівська поліграфія», 2009. – 234 с.
12. Тітяєв В.В. Управління потенціалом підприємств: Конспект лекцій з дисципліни / В.В. Тітяєв – Х.: ХНАМГ, 2010. – 106 с.
13. Управління потенціалом підприємства. Навчальний посібник / Хом'яков Л. І. - К.: Кондор, 2009 - 400 с.
14. Управління потенціалом підприємства: навч. посіб. / [уклад.: Н. В. Коваль] ; Білоцерків. нац. аграр. ун-т. - Біла Церква : БНАУ, 2018. - 373 с.
15. Управління потенціалом підприємства: навч. посіб. / З. В. Герасимчук, Л. Л. Ковальська ; Луц. нац. техн. ун-т. - Луцьк : Волинські Старожитності, 2012. - 335 с.
16. Федонін О.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. посібник./ Федонін О.С., Репіна І.М., Олексюк О.І. - 2-ге вид., без змін. - К.: КНЕУ, 2006. – 316 с.
17. Федонін О.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. посібник./ Федонін О.С., Репіна І.М., Олексюк О.І. - К.: КНЕУ, 2004. – 316 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ ВК 2.3-2023
	Екземпляр № 1	Арк. 19 / 18

18.Хомяков В.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посібник. / Хомяков В.І., Белінська В.М., Федоренко О.В. - К.: Кондор, 2012. -432 с.

19.Хомяков В.І. Управління потенціалом підприємства. / Хомяков В.І., Бакум І.В. - К: Кондор, 2007. - 400 с.

Допоміжна література

1. Антикризовий менеджмент підприємств агропродовольчої сфери України в умовах глобалізаційних викликів: монографія / Маркіна Ірина Анатоліївна, Овчарук Олена Михайлівна; Полтав. держ. аграр. акад. - Полтава : Астрія, 2020. - 228 с.

2. Балабанова Л.В. Управління маркетинговим потенціалом підприємства: Навч. посібник. / Балабанова Л.В., Мажинський Р.В. - К.: Професіонал, 2006. – 288 с.

3. Василенко В.О. Антикризове управління підприємством: Навч. Посібник. / В.О. Василенко - Київ: ЦУЛ, 2003. - 504с.

4. Васильченко В.С. Управління трудовим потенціалом / [Васильченко В.С., Гриненко А.М., Грішнова О.А., Керб Л.П.]. - К.: КНЕУ, 2005. – 403 с.

5. Потенціал розвитку при стратегічному управлінні підприємством: монографія / Н. С. Педченко ; Вищ. навч. закл. Укоопспілки "Полтав. ун-т економіки і торгівлі" (ПУЕТ). - Полтава : ПУЕТ, 2012. - 365 с.

6. Потенціал розвитку торговельних підприємств: моделі, алгоритми, оцінка: монографія / М. Є. Рогоза, О. К. Кузьменко ; Вищ. навч. закл. Укоопспілки "Полтав. ун-т економіки і торгівлі" (ПУЕТ). - Полтава : ПУЕТ, 2013. - 119 с.

7. Потенціал і розвиток автотранспортного підприємства: [навч. посіб.] / О. М. Криворучко, І. С. Пипенко ; Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т. - Харків : ХНАДУ, 2015. - 195 с.

8. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / В. І. Довбенко, В. М. Мельник ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - 2-ге вид., випр. і допов. - Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2011. – 229.

9. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / Л. М. Таранюк ; Сум. держ. ун-т. - Суми : Мрія-1, 2016. - 277 с.

10.Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. для студентів ВНЗ / Ковальська Л. Л. [та ін.]. - Луцьк : ІВВ Луцького НТУ , 2017. – 205 с.

11.Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. для студентів ВНЗ / М. В. Шарко, Н. В. Мешкова-Кравченко, А. В. Тарасюк ; Херсон. нац. техн. ун-т. - Херсон : Вишемирський В. С., 2018. - 217 с.

12.Потенціал і розвиток підприємства: навч.-метод. посіб. : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. І. Антошкіна, О. Л. Горяча. - Донецьк : Юго-Восток, 2012. - 450 с.

13.Потенціал малого підприємництва в парадигмі сталого розвитку:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ ВК 2.3-2023
	Екземпляр № 1	Арк. 19 / 19

[монографія] / А. І. Бутенко, Є. В. Лазарєва, Н. Л. Шлафман ; Нац. акад. наук України, Ін-т пробл. ринку та екон.-екол. дослідж. - О. : Інтерпрінт, 2012. - 106 с.

14. Потенціал організаційної культури в управлінні людськими ресурсами міжнародних компаній: монографія / Баннікова Катерина, Михайльова Катерина ; Нар. укр. акад. - Харків : Вид-во НУА, 2019. - 231 с.

15. Потенціал підприємства: монографія / Б. Є. Бачевський ; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. - Луганськ : Ноулідж, 2013. - 733 с.

16. Потенціал підприємства: формування і оцінка: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Прохорова, В. І. Чобіток. - Х. : НТМТ, 2013. - 211 с.

17. Потенціал підприємства: формування, управління та розвиток: колект. моногр. / [Прохорова В. В. та ін. ; за заг. ред. Прохорової В. В.]. - Х. : НТМТ, 2013. - 319 с.

18. Промисловий менеджмент: теорія і практика: колект. монографія / [В. Г. Воронкова та ін. ; за ред. В. Г. Воронкової, Н. Г. Метеленко] ; Инж. навч.-наук. ін-т Запоріж. нац. ун-ту. - Запоріжжя: ЗНУ, 2020. - 337 с.

19. Тарасюк Г.М. Потенціал підприємств харчової промисловості Житомирської області: основні тенденції та планування розвитку: Монографія. / Г.М. Тарасюк - Ж.: ЖДТУ, 2008. – 277 с.

20. Управління потенціалом підприємства: підручник / Ю. Сафонов, Є. Масленников. - 2-ге вид., допов. і перероб. - Одеса : Прес-кур'єр, 2015. - 244 с.

21. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз / Ю.С. Цал-Цалко - Ж.: Спілка економістів України, 2009. - 504 с.

22. Чухрай Н. Формування інноваційного потенціалу підприємства: маркетингове та логістичне забезпечення. Монографія. / Н. Чухрай – Львів: Вид. Нац.університету “Львівська політехніка”, 2002. - 316 с.

23. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / [авт. кол. під заг. ред. Е. О. Юрія]; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича: Рута, 2020. - 347 с.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний портал Верховної Ради України – <https://www.rada.gov.ua/>.
2. Освітній портал Державного університету «Житомирська політехніка» – <https://learn.ztu.edu.ua/>.
3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – <http://nbuv.gov.ua/>.
4. Фонд державного майна України - <https://www.spfu.gov.ua/>.
5. The Business Model Canvas / Strategyzer AG. URL: <https://www.strategyzer.com/canvas/business-model-canvas>.